

Ismeretterjesztő előadás hangzott el a közelmúltban a kiskunhalasi Martonosi Pál Városi Könyvtárban. Szikszai Zsuzsanna néprajzkutató beszélt a makói szakrális emlékekről, Kiskunhalast is érintve. A József Attila Városi Könyvtár és Múzeum igazgatóját a Pásztortűz Egyesület hívta meg erre a rendezvényre.

– A köztéri szakrális emlékek Makón vagy kápolnák vagy Mária-, Nepumuki Szent János-, Szent József-szobrok vagy út menti keresztek. Azt gondolom, erről a témáról bármelyik ünnepkörben lehet beszélni. A népi vallásosság, a kato-

Szikszai Zsuzsanna:

Nagyon-nagyon fontos, hogy ismerjük az értékeinket

erről beszélni, mert a szemünk megszokja ezeket a szakrális emlékeket. Elmegyünk mellette. A régi parasztember mindig, ha elment egy kereszt előtt vagy Mária-szobor előtt, fejet hajtott, levette a kalapját, keresztet vetett. Ebben a rohanó világban erre is kellene időt szánnunk. Megszokja a szemünk, nem is vesszük észre, hogy micsoda érték van mellettünk. Csak úgy elmegyünk.

„Lássuk, az elődeink mennyi mindent hagytak ránk, micsoda értékek vannak, és azokat meg kell őrizni.”

likus egyházi ünnepek az őszi és a tavaszi ünnepkörben is ugyanúgy megvoltak, és ugyanúgy kapcsolódtak ezekhez a köztéri emlékekhez. Az újjátelepítést követően, a török kiűzése után, a barokk korban egy új stílusirányzat vagy egy divathullám volt, hogy szobrokat hozzanak létre, és állítsanak fel vagy valamilyen járvány megakadályozásáért vagy éppen hálát adva azért, mert megszűnt a kolera- vagy pestisjárvány.

► *Most is nagyon aktuális.*

– Nagyon aktuális, úgyhogy ezek kapcsolódnak az építmények történetéhez vagy éppen egy családnak a történetéhez. Nagyon izgalmas, mert van olyan szakrális köztéri emléküink, ami megmaradt, van, amiről csak tudunk, hogy volt. Van olyan, amit nem is olyan rég felújítottunk. Nagyon fontosak ezek egy város, a városiakok életében. Azért szeretek

► *Vannak felújítások.*

– Nagyon-nagyon sok emberrel beszélgetve az egyik keresztet újítottuk meg az ószedi úton. Azért fontos a 21. század emberének erről beszélni, hogy lássuk, az elődeink mennyi mindent hagytak ránk, micsoda érté-

kek vannak, és azokat meg kell őrizni. Legalább tudjunk róla. Ez mind magunkról szól. Azt gondolom, a mai emberről is szól, hogy mennyire érzékeny erre, és mennyire tudja tisztelni ezeket az emlékeket. A legújabb épületeink a Kálvária-kápolna, illetve a Szent János-kápolna. Az egyiket már lebontották, nincs meg, és visszavissza bennünket az 1700-as évek elejére. Több, mint 300 év elmúlt. Fontos a mai életünkben, a Kálváriában még lehet mise, megemlékezés. Nagyon-nagyon fontos, hogy ismerjük az értékeinket. A szakrális emlékek az egyik kutatási területem. A példaképeim, a professzoraim tettek erre a sínre. Amikor az egyetemre jártunk, megjelent egy tanulmánykötet. Mindenki összegyűjtötte a saját településéről az út menti kereszteket. Én azt gondolom, akkor a kiskunhalasi is bekerült. Ezeket azért ötven-százévente vagy húszévente, ha fakesztről van szó és pléh-Krisztusról, akkor fel kell újítani. Ez nagyon fontos, mert ezek jelek voltak. Az elődeink lenyomatai és itt élnek velünk. Nekünk erre figyelni kell.

Kép-szöveg: Pál László

